

د حاضري — ستاسو د ماشوم حاضري هره ورخ خارل کېزې او مهمي
غیر حاضري ایاني تل د حاضري افسر لخوا تعقیب کېزې. بنوونځي د
حاضری پالیسي لري چي تاسو بې بايد ولولې او پوه پري شئ.

چلنډ — د نول بنوونځي تولني لپاره بنوونځي د چلنډ بنکاره اصول
لري چي بايد د هرجا د خوندي او خوشحاله ساتلو لپاره تعقیب شئ.
مور پوهېړو چي ماشومان خینې وختونه جنګ چکوه کوي او دا به د
بو بالغ لخوا حل کېزې څوک چي به د بنسکيلو ماشومانو خبرې او اوري
او د وضعیت په حل کي به مرسته وکړي.

خورونه — بنوونځي د خورونی تولی قضيې په جدي توګه اخلي او د
ماشومان او کورنېو سره به هڅه وکړي چي هره یوه ستونزه حل
کړي. بنوونځي د خورونی ضد پالیسي لري چي تاسو بې بايد ولولې او
پري پوه شئ.

روغتیا او ساتنه — په شوونځي کي هرڅوک مسؤولیت لري چي د
لویانو او ماشومانو په خوندي چاپېږیال کي د کار کولو داد ترلاسه
کړي. بنوونځي واضح د روغتیا او خوندیتوب پالیسي لري چي
هرڅوک یې بايد تعقیب کړي. بنوونځي د هرې پېښې سره د مقابلي
لپاره په بنوونځي کي لوړمنې مرسته کونکي په بشپړ نول روزلي
دي.

آنلين — خوندیتوب — بنوونځي مني چي تیکنالوژي د ماشومانو په
تعلیم کي مهم رول لوېوي او په مجازي نېړۍ کي د ماشومانو ساتني ته
ژمن دی. د والدين د ملاتر لپاره، بنوونځي د آنلين خوندیتوب
معلومات لري ترڅو ستاسو ماشومان په بنوونځي او کور دواړو کي د
خوندي وساتي.

شکایتونه — که تاسو په دی اړه کوم شکایتونه لري چي بنوونځي ستاسو با ستاسو د
ماشوم سره خنګه کار کوي نو مهرباني وکړي داد ترلاسه کړي چي
مور سره خبرې وکړي. مشر بنوونځي به تل خوشحاله وي چي تاسو
سره د هرې ستونزې د حل لپاره خبرې وکړي. دا به غوره وي چي
ژر تر ژر همه سره خبرې وکړي کله چي تاسو اندېښه ولري ترڅو
دا یوه لوې مسله نه جوره نکړي. که تاسو احساس نه کوي چي خبره
حل شوي ده، تاسو کولاي شې خپلې اندېښني د حکومتی اداري سره
شرکې کړي. تاسو به د بنوونځي په وې پائه د بنوونځي د شکایت
بهېر وموږي.

بنوونځي بايد څه وکړي
بو ماشوم بايد ور شې چي بنوونځي ته لار شې او خوندي احساس کړي ترڅو
نوی وکړلای شې خپلې غوره لاسته راوزنه ولري.

- هر هغه څوک چي په دی شوونځي کي کار کوي يا رضاکاران کوي به
وکټل شې ترڅو داد ترلاسه شي چي دوي د ماشومانو سره کار کولو
لپاره خوندي دي او بیا به د ماشومانو د ساتني او ژغوروونې په برخه کي
روزول شې او څه وکړي که دوي اندېښمن وي.
- بنوونځي د ساتني لپاره تاکل شوی د خوندیتوب لید (DSL) لري، څوک
جي اضافي روزنه لري ترڅو پوه شې چي څه بايد وکړي کله چي یوه
اندېښنه دوي ته راولر شي.

DSL دی: .....

د خوروني ضد مبارزه کونکي دا دی: .....
د اى سیفتي مبارزه کونکي دا دی: .....
د پادریو پاملرنې کارکونکي دا دی: .....
د مخنيوی مشر دا دی: .....

- مور به تل تاسو ته غور ونیسو او تاسو سره به نوردي کار وکړو که
چېږي مور ستاسو د ماشوم يا بل ماشوم په اړه اندېښمن کېږو. خینې
وختونه، د ماشومانو تولنځ پاملرنې د بشکل کېدو خڅه مخکي تاسو سره
اندېښني شنې شرک کډلای. بنوونځي د ساتني پالیسي لري کوم چې
تاسو ته پدې اړه نور وای او کله چي دوړ پولیسو يا ماشومانو
خدماتو سره خبرې وکړو. مهرباني وکړي له مور خڅه پوښته وکړي
جي تاسو خنګه کولاي شې د دی پالیسي یوه کابې وګړي.
- مور به ستاسو د ماشوم سره د خان خوندي ساتلو په اړه زده کړه کولو
کي مرسته وکړو د بېلکې په توګه، صحمدنډ خوراک، د خورونی ضد،
آنلاین خوندیتوب، د سرک خوندیتوب، صحتمدنډ اړیکې، د مخدنډه توکو
او الکولو پوهاواي، د افراطیت مخنيوی. د دی درسونو د یوې برخې په
توګه ستاسو ماشوم ته به ووبل شې چي څه وکړي که چېږي دوي د خپل
خوندیتوب په اړه اندېښمن وي.

والدين/پالوونځي بايد وکړي
والدين/پالوونځي د خپلوا ماشومانو د خوندي ساتلو لپاره خورا مهم خلک دی.
تاسو بايد تل:

- د خپل ماشوم په اړه د اندېښنو خرګندولو لپاره داد احساس وکړي.
- د بنوونځي سره خبرې وکړي که تاسو مرستي يا حمایت ته اړتني لري
بنوونځي ته خبر ورکړي که چېږي ستاسو په حالاتو کي بدلون راشي
محکمي کوم حکم لري
- بنوونځي ته خبر ورکړي که چېږي ستاسو په حالاتو کي بدلون
لکه د کور بدلون، د اړیکې نوي نمبر، د نوم بدلون، د والدين مسؤولیت
بدلون
- بنوونځي ته خبر ورکړي چي ستاسو ماشوم به څوک کوزوې یا
راخیزوې او دوه نورې بېړنې اړیکې چمتو کړي. تاسو بايد بنوونځي ته
په موافقه شوي ترتیباتو کي د هر نول بدلونونو خبر ورکړي.
- بنوونځي ته خبر ورکړي که ستاسو ماشوم غیر حاضر وي او لاملونه یې
وکړئ چې ولې

په زده کړه کي د ماشومانو خوندي

ساتن

د والدينو/ پالوونکو لپاره معلومات

د ساتني نور معلومات د بنوونځي په وې پائه او د پېښې دورسيت
(Pan Dorset Safeguarding Children Partnership) په وې پائه موندل کیدا شی.

که تاسو د خپل ماشوم يا بل ماشوم په اړه د خوندیتوب اندېښنې
لری، په بنوونځي کي د تاکل شوي محافظت مشر، د دوی
مرستیابا د کارمندانو یو بل لور پورې غږي سره خبرې
وکړي. په بدل توګه تاسو کولای شئ اړیکه ونیسي:

BCPMASH
01202 123334
MASH@bcpcouncil.gov.uk

په بېړنې حالت کي د پولیسو سره په 999 اړیکه ونیسي
يا 101 د غیر بېړنې حالت لپاره
NSPCC 0808 800 5000
د ماشوم مرستندویه شمیره 1111 0800

پېښې دورسيت د ماشومانو د ملګرتیا ساتنه BCP د تعليم په فرعی ګروب کي
ساتنه
(تعديل شوی سپتامبر 2021)

خونديتوب څه شی دی؟

تول مشومان او خوانان باید خپل په شاوخوا کې باور لړونکي بالغان ولري ترڅو داد ترلاسه کري چې دوي د نورو څلکو لخوا د زيان رسولو یا خان ته زيان رسولو څخه خوندي سائل کيږي. داد تولو مشومانو د ور کولو لپاره د کام پورته کولو په اړه هم دی چې غوره ممکنه پایلي ولري.

دا څنګه ترسره کیدا شی؟

مور باید دا ترلاسه کرو چې تول مشومان او خوانان:

- بنه پاملرنه کيږي
- صحممند دي
- خوندي دي
- په ژوند کي غوره چانسونه لري
- او دا چې:
- هغه خلک چې د مشومانو او خوانانو سره کار کوي خوندي دي او د دي
- کولو لپاره مناسب دي
- هغه خاکونه چې مشومان او خوانان ورته ځي خوندي دي

ساتنه هم د دي په اړه ده ...

- د مشومانو، خوانانو او د دوي د کورنيو د ملاتر کولو لپاره
- د اړتیا په صورت کي د نورو څلکو مرسته ترلاسه کول
- دوخته مرسته -- دوخته پېژندنه او مداخله که چېږي یو مشوم یا خوان
- مرستي ته اړتیا ولري
- معلومول چې څه وکړي که تاسو د مشوم یا خوان په اړه انديشنمن یاست
- پېژندل چې آیا یو مشوم یا خوان د زيان یا ناوره ګټه اخيسنتي په خطر
- کي دی
- د مشوم یا خوان خوندي کولو لپاره اقدام کول
- خونديتوب په لوړي خاکي د زيان یا ناوره ګټه اخيسنتي مخنېوي لپاره په
- ګډه کار کولو پوري اړه لري. دا یوازې د هفو کورنيو سره د ساتنه او بشکيلنها
- په اړه نده چېږي چې مشومان او خوانان زياتره د زيان یا تېپي کيدو خطر سره مخ دی.

هر څوک د مشومانو او خوانانو د خونديتوب مسوليت لري.

په خونديتوب کي د مشول پراخه لري شامل دي لکه ...

- له مشومانو څخه ناوره ګټه اخيسنته
- خورونه
- تعصب
- جنابي استحصال
- تبتيدل
- د خورو اختلالات
- د مشاشون سانته
- د خان زيان
- خپکان
- د روانی روغنتيا مسلی
- د مشومانو ورکړل
- د روغنتيا او خونديتوب مسلی
- د افراطیت خونديتوب
- سرک، ريل، د اوېو خونديتوب

د ناوره ګټه اخيسنتي پېژندل

په خورا نهایي پاي کي، ساتنه د ناوره ګټه اخيسنتي څخه د مشومانو او خوانانو ساتنه ده.

له مشومانو څخه ناوره ګټه اخيسنته یا غفلت هغه وخت پېښیري چې د 18 کلونو څخه کم څوک زيانمن کېږي یا بې په سمه توګه پاملرنه نه کېږي.

خيني وختونه د یو مشوم یا خوان څخه د یو اجنبي یا بل مشوم یا خوان لخوا ناوره ګټه اخيسنتل کیدا شی، مګر معمولا دوي هغه کس پېژنۍ چې دوي ته زيان رسوي د مثال په توګه د کورنۍ غږي یا د دوي په تولنیز شبكه کي یو څوک

د مشومانو او تتكی خوانانو سره هر چېږي بد چلنډ کیدا شی، د بېلګي په توګه په کور کي، په بشونځي کي، په خاکي مرکز کي یا د بشونځي ګلب وروسته، آنلاين او داسي نور. خيني وختونه بل څوک پوهېږي چې څه پېښیري، مګر دوي هئه نه کوي چې مخه یې ونیسي. دا هم غلطه ده.

د ناوره ګټه اخيسنتي أغیز

هغه مشومان چې ناوره ګټه تري. اخيسنتل شوي وي یا له پامه غورخوں شوي وې د لنډي موډي لپاره به اغیزمن شي مګر دڅه اوږدي موډي لپاره اغیزې کولای شي د دوي په تول ژوند کي پاتني شي د بېلګي په توګه. د اړیکو سټونزې، د روانی روغنتيا مسلی یا له مخدره توکو او الکولو څخه ناوره ګټه اخيسنته.

د ناوره ګټه اخيسنتي دولونه

د ناوره ګټه اخيسنتي څلور اصلی دولونه موجود دي: احساساتي، فزيکي، جنسی او غفلت.

احساساتي ناوره ګټه اخيسنته - هغه وخت رامنځته کېږي چې کله چې والدين پالوونکي یا نور د خپلو مشومانو سره په کافې مینه یا پاملرنه کولو کي پاتني راخې یا کله چې دوي ګواښو، طعنه ورکوي یا سېکوي، دوي دارېدلې جورو، با احتیاطه جورو، یا د دوي په چلنډ کي د ګډو دی سبب کېږي.

فزيکي ناوره ګټه اخيسنته - هغه وخت رامنځته کېږي چې کله چې والدين پالوونکي یا نور په قصدې توګه یو مشوم یا خوان تېپي کوي، یا خپل مشوم د بل چا لخوا د فزيکي زيان رسولو څخه نه ساتني.

جنسی ناوره ګټه اخيسنته - پدي کي د مشوم یا خوان مجبورول یا هڅول شامل دی چې په جنسی فعالیتونو کي برخه واخلي، دا اړينه نده چې په اوره ګچه تاوټريخوالي پکي شامل وي، که مشوم خبر وي او کنه چې څه پېښيري.

بې پروابې - هغه وخت رامنځته کېږي چې والدين پالوونکي د مشوم یا خوان کس د خوارک، جامو، پناهخاں یا طبی پاملرنې لپاره د اړين اړتیا پوره کولو کي پاتني راخې، یا کله چې مشومان د مناسبي څارني پرته پېښووද کېږي کوم چې دوي نامنه یا غير خوندي کوي.

کورنۍ ناوره ګټه اخيسنته - د کنترولول، جبری یا ګواښونکي چلنډ، تاوټريخوالي یا ناوره ګټه اخيسنته هر هغه پېښه ده چې د 16 کلنۍ یا د دی څخه پورته عمر لړونکي کسانو ترمنځ چې نوردي ملکري یا د کورنۍ غږي دی، د دوي د جنس یا جنسیت په پام کي نیوپو پرته.

ښوونځي د پولیسو څخه حرټیا ترلاسه کوي کله چې د مشوم په کورنۍ کي د کورنۍ ناوره چلنډ پېښووې.

دوی به د ملاتر وراندېز وکړي، څارنه به وکړي او تولنیز پاملرنې سره به اړیکه ونیسي که دوي نوري اندېښنې ولري.

د مشوم استحصال - هغه عمل دی چې د ګټي، کار، جنسی خوشالونې یا نورو شخصي یا ملي ګټو لپاره د مشوم څخه کار اخلي.